

حيات

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینکی باشده کی دائره

استانبول بورسی :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نوروده
۴۵۱۵ مخصوصه

نسخه هریزده ۱۰ غرورده

سه لکی پوسته ایله ه ایرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ه دولار)

ایوه و اعلان ایشلری ایچین استانبول بورسه
مراجعت ایدیلیر .

یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزیدر .

مبارک دایمیار ... دنیای دها جوق حیات قاتالم ...

- عیبه -

صافی : ۴۹

آنقره ، ۳۰ تشرین ثانی ، ۱۹۲۷

۲ نجی جلد

جمهوریتیمزک ییل دونوی

۲۹ تشرین اول ۱۹۲۷ ..! بو کون، تورکیه
جمهوریتی دردنجی سنه سنی تماملایه رق بشنجی
ییل دونومه باشلایور. درت سنه دن بری، بویوک
منجینک کوستردیکی هدفه دوغرو و اونک چیزدیکی
یول اوزرنده صاصیلماز برعزم و ایمان ایله یوروین
تورک کنجلیکی، بویله ییل دونوملارنده، برطرفدن
ماضیه دیکر طرفدن مستقبله باقورق، کندی
کندیسیله حسابلاشمق احتیاجنده در. بواحتیاج
نه قدر طبیعی ایسه، بو جنس حسابلاشمه لرده
فردلر و ملتلر ایچون اونسبتده تربیتکاردر.

بوکچن درت سنه لک حادثه لری دماغمزه
بربر صیرالایوب جانلاندیردقدن صوکر ایلک
دویاجقمز حس، شبهه سز، دهرین بر حظ
وجدانیدر. ملتک حیات ایچون حتی بر «آن»
بیله اولمایان بوقیصه زمان طرفنده، تورک ملتی
ماده و معنای نه معظم برانقلاب کچیرمشدر! قرون
و سلطان قالان خلافت و سلطنت مؤسسه لرله
اونک عصرلرجه استنادکاهی اولان مدرسه
وتکیه نك الغایی، دولتک اسکی «ته او قراتیک»
سیاسی دیکشدره رک حق تشریفی قرون وسطائی
مؤسسه لردن مستقل بر شکلده ایسته دیکی کبی
قوللانمغه باشلامه سی، تعصب وارتجاعک عادتاً
صوک التجا کاهی صایه بیله جکمز فس و صاریفک
اورتادن قالدیریله سی، بوتون بونلره علاوه
اقتصادی و مالی ساحه لرده و بالخاصه معارف
ونافعه ده پاییلان برچوق مهم ایشلر، تورک ملتک
درت سنه دن بری مدنیت و اعتلا یولنده ناصل
قوتلی آدیملره یورودیکنی کافی درجه ده وضوحه

کوستره بیلیر. بویوله یورورکن آراسیراقارشیمنزه
بویوک مانعار جیقاریلدیغنی، تجده و انقلابه
دوشمن بر محیط یاراته بیلیمک ایچون تورلوتورلو
ماسکولر آلتنده مدهش بر احتراصله چالیشیلدیغنی ده
اونوتمایلم. انقلاب دشمنلری بلکه هرشیئی
حسابلامشلردی؛ لاکن، تورک ملتک عصرلرجه
فداکارلقلر، تجربه لر محصولی اولان «حس
سلیم» نی دوشونمده لری ایچون، ذلت و خسرانله
قارشیلانمشیلر. تورک ملتک، فلاکت و اضطراب
کونلرنده کندیسنه امیدورها یوللری کوستره ن
بویوک منجیدن آریلارلق، مجهول و بولانیق
احتراصلر پیشنه طاقیلاجغنی امید ایتک، اولسه
اولسه، بر «دلیلک و کستاخلق» دی. مع الاسف
مملکتک ایچنده و طیشنده، بونی ارتکاب ایدنلر
اولدی... او بویوک منجیه قارشیه ک، مملکتک
اک فداکار و عزملی چوجوقلری امیدسزلک
ایچنده بونالان ظلمت و نومیدی آنلرنده بیله،
الهی بر مشعل رها کی قدرت و صفوتی بر آن
غیب ایتمه مش، یأس ایله بوشالان میلیونلرجه
قلبی تک باشنه عزیم و ایمان ایله دولدورمق
معجزه سنی کوسترمشدی...

درت سنه دن بری کچدی کمز یوللری بویله امید
و اطمینان ایله کوردکدن صوکر، کوزلرمزی
استقباله چویرمک، و داهانه اوزون، نه مشقتلی
مرحله لر قطعنه مجبور اولدیغمزی ینه عین عزیم
و اطمینانله دوشونمک مجبوریتنده یز. فردی
ایشلرده چوق قناعتکار و احتراصدن آزاده
اولان تورک کنجلیکی، مملکت ایشلری موضوع

بحث اولانجا، اندیغی سنه ده ایدم آلیست
اوله نی و تورک ملتی ایچون اک یوکسک تمدن
و تعالی غایه لرینی استهداف ایتیهی کندیسنه بر
وظیفه بیلیر. ملتیزی اوروپانک اک مسعود
و مرفه، اک متمدن ملت لرله عین سوبیه
چیقارمه دن اول غایه مزه واردیغمزی واستراحت
حق قازاندیغمزی ادعا ایدمه یز. ایشته بونقطه
نظردن باقنجه، یامغه مجبور اولدیغمز ایشلرک
نه قدر چوق و نه قدر مشکل اولدیغنی ایلک
نظرده آکلامامق امکانشدر: اوروپا مملکتلرله
مملکتیمز آراسنده مادی و معنوی هر هانکی
ساحه ده پاییلاجق کوچوک بر مقایسه، بزه بو
حقیقی کوستره بیلیر. بو کونکی تورک کنجلیکی
بویله بر مقایسه قارشینده شاشیراجق، عزیم
و ایمانی غیب ایدم جک بر کنجلیک دکدر؛
چونکه «موندروس» و «سهور» صوکر،
«طوملو پوکار» و «لوزان» ی کورمش، یی
تورکیا جمهوریتک ناصل طوغدیغنه بالذات شاهد
اولشدر. بوندن بویله قطعنه مجبور اولدیغمز
یوللرک اوزونلنی، مشکلاتی، مانعه لری، بو
کنجلیکی نومیدی یه دکل، بالعکس دها فعال،
داها مجهز، دها عزیمکار اولمغه اجبار ایدیور.
بویوک غازی نك مقدس و دیعه سی اولان «جمهوریت» ی
بوتون وارلیغیه مدافعه یه عین ایتیش اولان تورک
کنجلیکی، اوموزلری اوستنده کی یوکک نه قدر
آغیر، فقط نه قدر شرفلی اولدیغنی آرتق لایقیله
ادراک ایتمشدر...

کوبی زاده محمد فواد

رومانه تفهیمه: ۵

تشنه‌نمیده یاردم واونلره سوکنه قدر معاونت ائتمه‌ی تعهد ایتدی ... قدر یاردم ایتدی ... آله کجی ... کندیسنه خیرسزک ویردیکی بارانک اوچ بش مثلنی تکلیف ایتدیلر ... بوبرقاچ لیرا اونک ایچون میلیون دیمک ... چوجوغاک او دقیقه‌ده کی حالت روحیه‌سی دوشونوبورم ... برزمان تردد ایدیور ... سویلرسه هم باشی قورتاراجق، هم برخیرایشله یه‌رک الله بابایی ممنون ایتش اولاجق، هم ده خیرسزک ویردیکی بارانک بربقاچ مثلنی بارا قازاناجق ... نه کوزل بر فرصت دکلی؟ فقط بو چوجوق یتش بش غروشه اوآدملره مقاوله یاپدیغنی دوشونوبور ... ده‌ها فورمه اولامش قاریشیق ذهنک قارانتق روحنک ایچنده برشی اوکا بو «عهد و فاسزلق» ک فنا برشی اولدیغنی سویله‌بور ...

معارف مدیری ایله باش معلم بربرلرینی چوق حرمتله سورلردی ... فقط آ کلاشامادقلری نقطه‌لر واردی ... بعضاً اوزون اوزون مناقشه‌لر ایدرلردی ... کتابلر ایچنده یاشایان، حیات ایله پک آز تماشی اولان توفیق پک برآز فکرلرینی مدافعه احتیاجیله، برآزده بو عزمکار، جسور فقط محدود آرقاداشه موزبلك ایتک ایچون آجیدنی بو مناقشه‌لرده بعضاً قوتلی برمنطقه بعضاً ماهرانه مغالطه‌لر و سفسطه‌لره اونی برچیقمازه سوقار، عصیت و حدنیله آ کله‌نیردی ... زه‌را خانم دوشوندکلرینک دوغرو لفته اینانقله برابر بریابانچینک یاننده مغلوب اولقدن قورقوبور، آغزینی آجا یوردی ...

شریف خلیل پک زه‌را خانمک قیزدیغنی آ کلا-مشدی ... اوندن طرفه جیق‌یور کی کورونه‌رک توفیق بکه جواب ویردی : — بکم بونلر بکا برآز سزک شاعرانه‌خولیا-لریکیز کی کلپور ... آ کله‌زده اولسه بو چوجوغه بر افتحار نشانی ویره‌جکمشکیز ...

معارف مدیری او طوردنی صبرایه ایجه برلشمشدی ... بودفعه‌ده شریف خلیل بکه مجموعه باشلادی ... فقط سوزلرینک اصل هدفی زه‌را خانم اولدیغنی کوزیله اشارت ایتدکن صوکر :

— بکم مساعده ایدکده سزه بر سوال سورایم : بو چوجوق فرض محال اوله‌رق حالی وقتی-یرنده برعائله‌نک قیزی اولایدی ... ینه فرقا بو قصه‌ده

یاشایاجنی بره‌دوشمان استیلاسنه اوغرامش شهرلریزدن برنده یاشاسایدی ... تصادفاً دوشمان قرارکاهی حقنده معلوماتی اولسه‌یدی ... بوکون اوچ وطنداشنی او قرارکاهه سوق ایتسه، اونلرده مملکتیز ایچون فایدالی بعضی اوراق خریطه‌لرچالسه‌لردی ... دوشمان بوکوجوک قیزی آله کچیرسه ... سوال سورسه ... جواب آلاماسه ... اشکنجه ایتسه ... ینه سکوت ایله مقابله کورسه الاخره ... بو چوجوغه بر افتحار نشانی احسان ائتمیدیکیز ؟

— اوت آما، مناسبت یوق ... — هله زه‌را خانم قیزیمز اونک ایچون بره‌یکل یاپیلما سنی ایتدی ... بودفعه زه‌را خانم جواب ویردی : — مملکتی اوغرینه اشکنجه چکمش برچوجوق ایچون آلبنده ...

معارف مدیری یاواش یاواش آیاغه قالدی ... قارنجالامش آیاغیله خفیفجه طوبالایه‌رق یورو مکه باشلادی :

آبی آما خامور ... مایه، عینی مایه ... بربقاچ سنه اول آراضده یاشامش، آغلامش و اولش حقیقی چوجوق ایله بو تصویر ایشدیکم خیالی چوجوق روحلری، تمایللرله اعتبارله قارده‌شدلر ... محیطلرینی و برآزده تربیه‌لرینی دیکشدریکیز ... برینک یاپدیغنی اوتنه‌کنکده یایماسنه هیچ مانع قالماز ...

توفیق پک خفیفجه ایچنی چکهرک قاپویه دوغرو یوروپور و کولومسه‌یوردی :

— ایتسه بوبله زه‌را خانم قیزیمز ... حقیقتاً دوشکون، روحاً معلول اولانلره، ده‌ژنه‌ره‌لره، برآز باشقا درلو معامله ایدله‌سنی آ کلارم ... فقط بو آراده یا کلش آ کلاشیلمشلرک، یا خود ائی آ کلاشیلماشلرکده یانماسدن چوق قورقارم ...

آرتق آیدن آبی یه عصیله‌شن زه‌را خانم همان زورله بحثی دیکشدردی، مبعونه چوجوقلرک آل ایشلرینی رسلرینی کوستردی، اوزون ایضاحات ویردی ...

§

برآز صوکر مکتبدن چیققدقلری وقت شریف خلیل پک : — حیرت ایدیله‌جک شی، دیدی، دیمک باباسی خسته اولان زه‌را خانم بو دکلش ...

معارف مدیری دوشونه‌رک :

— ظن ایدرم که او ... دیدی ...

— زه‌را خانم یالان سویله‌مدی یا ... ؟

توفیق پک دوداغنک اوجیله - بیلنمز، دیدی ...

برزمان قونوشمادن یورویدیلر ... صوکر ا معارف

مدیری قطعی بر قناعتله :

— ظن دیدم آما شیمدی آمینم که اودر،

دیدی، سوزلریکزه نه قدر علاقه کوستردیکنه دقت

ایتمدیکرمی؟ باباسندن بحث ایتدیکیز زمان شاشالادی،

سزاصرار ایدنجه قیزدی ... هایدی بونی بر درجه‌یه

قدر ایضاح ایدلم ... فقط اختیار آغیر خسته اولدیغنی

سویلدیکیز زمان کوستردیکی تأثره نه‌دیه‌جکیز ؟

— سینی ایضاح ایتدی ... انسانلق ...

مرحمت ...

— اصل او ایضاح معده‌می بولانیدردی یا ...

نه‌یه بوکا لزوم کوردی ...؟ شیمدی ده‌ها باشقا

شیلرده عقلمه کلپور شریف پک ... زه‌را خانم ایله

دائماً بوبله مناقشه و مجادله ایتیمیز ... چوق طائلی

وصیمی قونوشدیمیز، بر بابا قیز کی دردلدشیدیکیز

ساعتلرده واردر ... بکا شیمدی یه قدر باباسی وحتی

عائله‌سی حقنده بر کله سویله‌مه‌مش اولماسی معنیدار

دکلی؟ صوکر بو قصه‌ی بوقدر قوتله نغمه‌سی،

استانبولی هیچ آراماماسی، نهایت سکز اون ساعت

اوزانغزده اولان وطنی سکز سنه‌ده بر دفعه بیله

زیارت ایتمه‌مش اولماسی پک غریب ... مع مایه

اعتراف ایدیم که شیمدی یه قدر نظر دقتی جلب

ایتمه‌مشدی ... هر حالده بو برعائله‌سری اولاجق ...

باقالم بلکه ایلرده آ کلارز ...

— ۲ —

معارف مدیری بو معمایی حل ایتک ایچون پک چوق بکله‌مدی ... ایکی کون صوکر استانبولدن کلن رسمی بر تلغراف زه‌را خانمک باباسی مرشدان دینک اولمک اوزره اولدیغنی، مملک همان یوله چیقما سنی بیله-یریوردی ... توفیق پک مکتبه بر خدمه قوشدوردی، زه‌را خانمی چاغیرتدی، اون دقیقه صوکر باش معلم معارف مدیرینک اوداشنه کیریوردی ... چهره‌سی ساکن

آلمان نریانی

«تاریخ» ك علمی ماهیتی انكار ایدنه متفكر لر آزده کیلدر . بز ، بوناسبتله تاریخه قارشی جوق سرت بر وضعیت آلان نیچهدن بحث ایدیه بیلیرز : تاریخ ؛ نیچیه کوره « یکی بر حیات اسلوبی » نك

استدلال

عالم اسیر یگنر... او قادار جوق گوزل سگنر... آفت سگنر که : کچدیگنر قلب آتشی ایز... یغزی بر جهان سزه... عفوایقه گز بزی، بزلر ، خیال اوکنده گزر سر سیرلر...

روزگارله موسیقی داغیلیرک سامنه ، صنعت برر شراب اوزاتیر هر اذامنه... بیلدیزلر اینجه اینجه ثوره رایجی بر دیزی، بولرله بر پری گوله جکدر فضا منه...

بز حزن ایچنده، گیزی برفاسانه ئوزلر... بز کاشانم زده سماوی گوزلر... شرقك اوشعری نامتناهی خزانه ، شفته آغلایان اودرین ماوی گوزلر :

ابلیس اونه رسه کچدیگنر بیك خرابه دن... هرلده جهره گزسه باقان هر کتابه دن... بیگلرجه اضطرابك او بیتمز ففانه دوشسون بوقطره قطره نسل سحابه دن...

- پارس ، ایلول ۱۹۲۷ -

رشید شریا

تشکلنه مانع اولور . فاقاط نیچه نك یاراندینی قوتلی جریانه رغما مورخ ؛ دنیا حربنك باشلانغیچنه قادار جمعیتك تعقیب ایستدیکی استقامتی سه زه ن برکاهن کیی تلقی ایدیلشدر . قلاسیق مورخ ؛ اُسکی وقعه لری، اُسکی وثیقه لری قاریشدره قاریشدره عادتاً آلدانمایان بر ممارسه صاحبی اولدوغنه قانعدی . ماضینك وقعه لرینی بیله کدن سوکرا استقبال حقنده بر فکر ایله ری سورمك اوکا مشکل کورونموردی . آوروپاده ، دنیا حربندن اولکی نسل ؛ بو تأثیر آلتنده قالشدر .

فقط اولو بکزی کی رنکسزدی . فوق العاده برشیلر اوکره نه جکنی بیلور ، متانتی غیب ایتمکله عزم ایتمش کورونموردی .

توفیق بك هیجان ایچنده یدی . بردن بره سوز بولامادینی ایچون اوکنده کی کاغد بیغینی ، یازیخانه سنك چکمه لرینی قاریشدریور ، برشی آرابور کی کورونموردی .

زهر اخام اودانك اورتاسنده کی ماصه نك یاننده دورمشدی .

ساکن برسله : - بنی امر ایتمشکر افندم ، دیدی .

معارف مدیری برندن قالقدی ، تلغرافی بارماقلى آراسنده بوکهرک : - بر تلغراف آلدیم ، دیدی ، همان استانبوله حرکت ایتمه کزی بیلدیریورلر .

توفیق بك فضله ایضاحات و برمه قوت بولامایور، اونك صورماسنی بکله بوردی .

باش معلم آغیر آغیر یازیخانه نك اوکنه کلدی ، اُلی اوزانه رق معارف مدیرنك بارماقلى آراسنده بوروشمش کاغدی ایستدی :

- لطف ایدرمیسکر ؟

توفیق بك تلغرافك زورله آلینامسندن قورقوبور کی بردن بره اُلی چکدی .

زهر اخام یه ساکن فقط جوق یاواش بر سله صوردی :

- اولمشی ؟

- کیم ؟

- بابام ...

- خایر، فقط خسته لنی آرتمش ... کرچه امید کسبلمز اما ...

- فضله برشی سوبله بورلری ؟

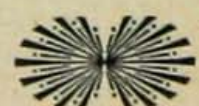
- خایر... یالکزممکن اولدینی قدر سرعتله استانبوله کیتمه کزی ...

ایشته تلغراف ...

زهر اخام کاغدی آلدی... اودانك کافی درجه ده آیدینلق اولماسنه رغما پنجره یه چویردی ، کله لری سچمکده ، آکلامقده کوجلک جکر کی باقیور ، تکرار تکرار اوقوبوردی . سوکرا اُللری یازیخانه نك کنارینه دایادی ، پنجره دن اوزاقلره باقعه باشلادی . جهره سی اوقدر وقوروسا کندی که معارف مدیری بویله زمانلرده سوبله نه سی معتاد اولان بکلك وتلی سوزلرینه جسارت ایدمه یور ، بکله بوردی .

اودایه برکانب کیردی . معارف مدیرینه برطاقم کاغدلر کتیردی .

توفیق بك اونلری برر برر کوزدن کچیردی ، امضالادی . برشی سوبله مه دن اعاده ایستدی . تکرار یالکز قالدیلر . زهر اخام حالا او وضعیتده دوریوردی . - دوام ایدیور -

دنیا حربندن سوکرا « تاریخ پروبله می » تکرار جانلامشدر . اُسکی تاریخ تلقیننك نه قادار دار ونیجه سز برشی اولدوغنی دنیا حربنك انکشافی بوتون وضوحیله کوسته رمشدر . شیمدی هر یرده اُسکی تاریخه قارشی بویوک بر بورغونلق وار . تاریخدن بکله نیله ن شی ؛ آرتیق بوس بوتون ده کیشمشدر . دورمن ؛ بونان اُسکی زماننده آتانه نك بویوک برده کیز حاکمیتی قازاندینی دورلره جوق بکزه ر . او دورلرده وقعه کله ن بویوک تماسلر ناصل فیزیق فلسفه تلقیننی بوس بوتون صارصارق اجتماعی مسأله لرك مناقشه سی بر ضرورت حاکمه کتیرمشه دنیا حربنك اشتیاقلر ، رؤیالر تکذیب ایدنه انکشافی ده ، بزه بوکون اوپله یکی بر فکری فعالیت ساحه سی اچشدر . بوکون وقعه لرك « کلی » برطرزده مناقشه سی احتیاجی حاکمدر . صوک زمانلرده تاریخه دار یازیلان جدی اثرلرده بز ، بوکا تصادف ایدیورز . آرتیق جیپلاق وقعه لر ، بر زمانلر « جیپلاق حقیقت تاریخیه » ده نیلن حکایه لر ، بوکونکی آوروپا نسلنی تطمین ایتور . ته ئودور له سینغ Theodor Lessing ك یکی بر آثری (Geschichte als Sinngebung der Sinnlosen) بویله بر احتیاجدن دوغمشدر . له سینغ ؛ بو آثرنده « تاریخی حقیقت » ك ماهیتنی تحلیل وتثبته چالیشور . تاریخی حقیقت اولابیلیری ؟ عقله ، خیاله کله یه ن وثیقه لر بولورکن قریستوف قولومب کیی سه وینه ن مورخلرك بزه آکلا تدیقلری شیلرك حقیقتده بر اهمیتی وارمیدر ؟ آلمان متفکری بوندن شبهه ایدیور . اوکا کوره تاریخی حقیقت ، ثابت بر تاریخی « شیئلك Dinglichkeit » هیچ بر یرده تصادف ایدیه مه سیدر . حالبوکه مستقر بر تاریخی شیئلك اولایجه تاریخی حقیقتی نه ره یه استناد ایتدیره بیلیرز !

باقین زمانلره قادار شوتلق حاکمدی : دولت شکلی ، جمعیت ونسل ذهنیتی نه اولورسه اولسون « تاریخ » ، تاریخدر . او ، یالکز بیلدیکی سوبله مکله مکلفدر . اوپله می عجب ؛ اون بش سنه لك قیصه بر زمانك تاریخنه کوز کزدیردیکمز وقت معین شخصیتلره علاقه دار تاریخی حقیقتلرك نه بویوک بر سرعتله ده کیشدیکی کورورز . فاقاط بو یالکزه ، اون بش سنه یه عاقد برشی ده کیلدر . بوتون کچمش دورلر بویله . . اُک محافظه کار دین تشکلرنده بیله تاریخی حقیقتی تثبیت ایتمك تصورک فوقنده مشکل برشیدر . تثبیت ایدیلنه شیله حقیقه تاریخی اولماسی ایجاب ایدنه حقیقت آراسنده ده اوجوروملو فرقلر واردر . اونك ایچین تاریخ ؛ بر « علم » ده کیلدر . بوکون قیمت ویردیکی شخصیتی یارین بیقار . بوکونه کوره فنا کوردوکی برشی ده یارین کوکله جیقار بر . دیمك اولوبورکه هر وقعه ، هر شخصیت ؛ کوروشه ، تلقیه کوره برنك آلیز . تاریخ ، شعره بکزه ر . یالکزه او ؛ براراده نك شعریدر . تاریخ ؛ بو اراده نك « استقبال ایچین ایسته دیکی شی » فی « مقدس » بر حاله افراغ ایدره . اونك ایچین مؤرخلرك بولدوقلری